

gøre, vilde være gaaet over til andre Organer, og at man vilde have afkortet en Del af den Opgave, som bestaar i at afhøre for at skaffe Tilstaaelse, fordi man vilde have lagt Vægten paa andre Indicier. Det er det ny Systems Tankegang: Mindre Tilstaaelser, men flere Indicier. Det er den Forandring, der mulig vil ske. Men det er altsaa kun Formen vedrørende. Der er efter den nugældende Ret ingen Fejl begaaet i denne Del af Alma Bondesens Sag.

Saa er der derimod den anden Del. Der er der jo begaaet Fejl, og det er disse Fejl, som Højesteret udtaler sig om. Der er, som Højesteret siger, begaaet den Fejl, at „tiltalt Forklaring om hendes Forhold med Hensyn til de hende betroede Penge under de før Dommens Afsigelse optagne Forhør ere tilførte Retsprotokollen paa en unøjagtig og ikke med de virkelige Forhold stemmende Maade“, en utvivlsom Fejl af Dommeren, om hvilken Højesteret udtaler, at den maa misbilliges. Men naar Højesteret bruger dette Udtryk, at „det maa misbilliges“, at dette er sket, vil enhver kunne indse, at Højesteret har erkendt, at forsætligt er Fejlen ikke begaaet. Det er ikke tænkeligt, og det vilde overhovedet ikke have stemt med Højesterets Maade at udtrykke sig paa, hvis den i saa Fald havde indskrænket sig til den mildeste Form, som hedder Misbilligelse i Stedet for først og fremmest at idømme en høj Bøde — hvad Højesteret ogsaa er berettiget til — og derved opfordre Justitsministeren til — hvad der under den Forudsætning utvivlsomt havde fundet Sted — at tiltale den paagældende efter Straffeloven. Hvad Højesteret mener med Udtrykket, er, at der foreligger Uagtsomhed, Ubetænksomhed, og det erkendes jo, eller bliver netop stærkt fremhævet, i en Indskudssætning, som Højesteret har tilføjet, at dette, at det er forkert, er oplyst særlig ved en af Undersøgelsesdommeren afgiven Erklæring og ikke kommet frem paa anden Maade. Højesteret har sagt, det maa misbilliges — og det maa utvivlsomt misbilliges — men den har ikke erklæret Fejlen for forsætlig begaaet, og den har udtrykkelig undgaaet det Udtryk, som Loven af 5te April 1888 bruger for at angive Betingelserne for Regressøgsmaal mod vedkommende Dommer fra Statens Side, nemlig enten Misbrug — det vil sige det forsætlige — eller Skødesløshed eller andet uforsvarligt Forhold. Højesteret har ikke brugt Udtrykket, at det er uforsvarligt, den har brugt Udtrykket, at det maa misbilliges, at

det er sket, og den har ikke stemplet det med en Bøde, kun udtalt sin Misbilligelse deraf. Da jeg saa overvejede, om der var Grund til at anlægge Regressøgsmaal efter Loven mod den paagældende Dommer, kom jeg til den Overbevisning, at et saadant Regressøgsmaal vilde det offentlige tabe, thi der vilde siges ikke at foreligge enten Misbrug eller et uforsvarligt Forhold, og jeg har derfor ment, at en saadan Foranstaltning var lige saa unyttig som unaturlig i det givne Tilfælde, naar det maatte se ud som en Forfølgelse af en Mand, som havde faaet sin alvorlige og, som enhver kan forstaa, ham meget nærgaaende Misbilligelse af Højesteret. Det er derfor, det ikke er sket, men denne Fejl, at en Dommer under Omstændigheder, som jeg ikke nærmere skal nævne, men som af Aktor ved Højesteret ere blevne fremhævede som forskellige Omstændigheder, der forklarede eller maaske endog undskyldte denne Fejl, er jo ikke en saadan, at den kan medføre nogen almindelig Forholdsregel, som — ikke Administrationen — men Lovgivningsmagten kunde træffe, thi der er jo naturligvis intet Retssystem, som kan sikre imod, at der ikke skulde kunne begaaes Fejl af Dommerne. Saa maatte Dommerne jo være mere end Mennesker, og da vi jo alle ere Mennesker, ogsaa Dommerne, er der intet Retssystem, som kan sikre derimod.

Og tænker jeg mig Tilfældet under det ny Retssystem, vil der jo ganske vist i det ny være truffet forskellige Foranstaltninger, som gøre det sandsynligt, at denne Fejlkilde ikke lettelig finder Sted, skønt den ingenlunde helt er udelukket. Det vil navnlig være vanskeligt af den Grund, at der da ikke lægges saa megen Vægt paa at fremskaffe Tilstaaelser og ikke forhøres saa dybt, som det inkvisitoriske System kræver, da der ikke skal baseres saa meget paa dette. Jeg antager derfor, det vil blive mindre sandsynligt, at saadanne Fejl som de, der ere begaaede her, ville finde Sted under det ny Retssystem; men der vil saa sandsynligvis aabne sig ny Fejlkilder; det kan intet Retssystem garantere imod. Den Tanke at omplante en lille Bestanddel af det ny Retssystem under det nugældende er umulig. Man maa tage hele det ny System for sig og hele det gamle for sig. Det er umuligt under det gældende System at indskrænke Forhørets Opgave med Hensyn til Tilstaaelse efter det ny System; thi under det ny System har man Erstatning, nemlig i de Midler, som Anklagemyndighederne der sættes i